

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 9 nr. 4 - 2013

Inhoud

Disselingen	blz. 50
Etienne De Meester	
Een examen uit 1875	blz. 51
Erekaarten 1911 - 1914	blz. 55
Schoonschrift uit het schooljaar 1925-26	blz. 57
Schoolreglement ca 1945	blz. 58
Een schooltijdschrift uit 1960	blz. 59
Overledenen 1978	blz. 62
Etienne De Meester / Georges Tallir	

Disselingen

In de marge van ons jaarboek heb ik samen met Jos Daems enkele schoolse onderwerpen belicht, daardoor valt de "Kroniek" weg.

Schenkeningen

Linda Van Driessche: foto's en bidprentjes

Alfons Van Hooydonck: adressenlijst Sinaai

Maurice Quatacker: boek over Koewacht

Etienne Van Mele: documentatie i.v.m. tekenschool

Omer Van Peteghem: getuigschrift tekenschool

Leo Van Damme: gedachtenisprentjes

Etienne De Meester

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.

Archiefbeheer: Etienne Bogaert

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Administratie: André Verschelden

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<http://www.sinaaileft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

© Heemkring "Den Dissel" Sinaai

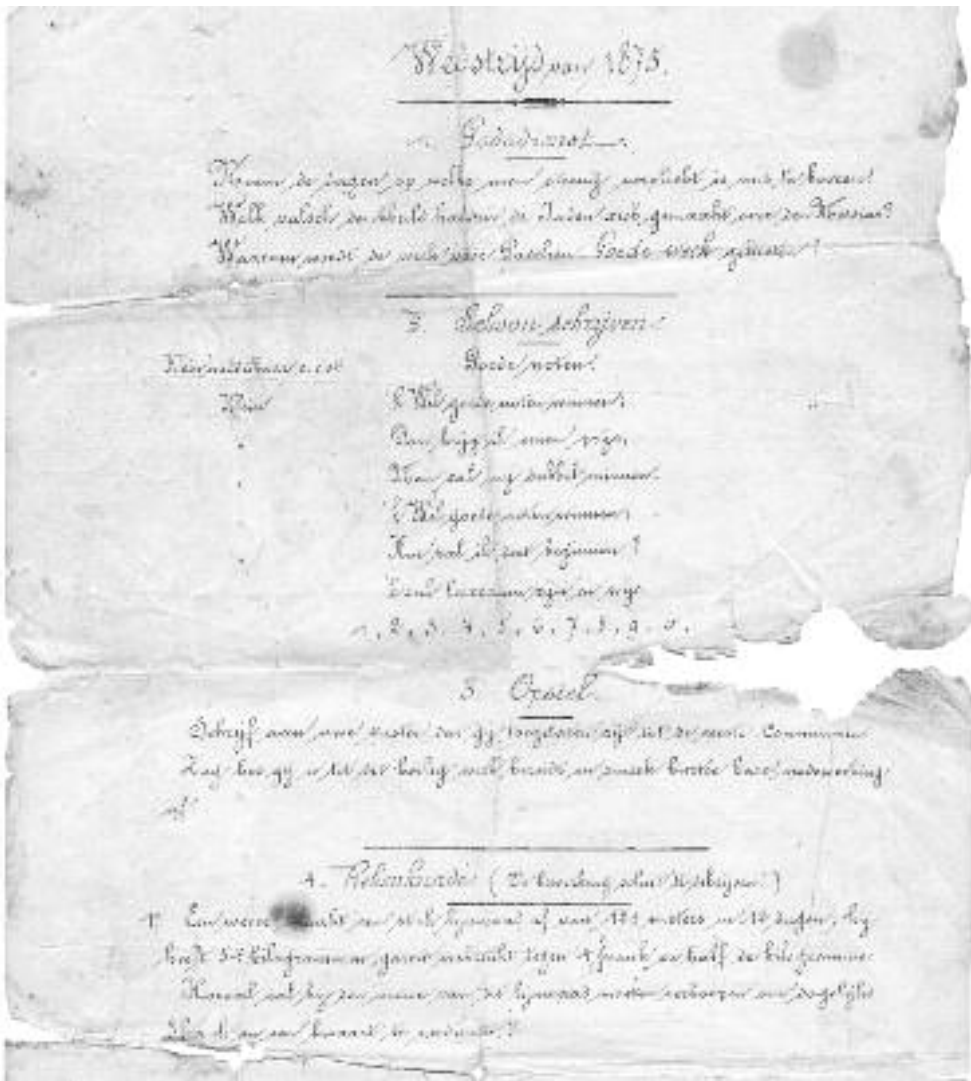
Met steun van de
Vlaamse overheid

Een examen uit 1875

In de jaren 1870 besliste het Provinciaal Bestuur om jaarlijks een prijskamp in te richten tussen de leerlingen van de hoogste afdelingen van de lagere scholen. In elke gemeente werd de gemeentesecretaris belast met de organisatie en bewaking van dit examen.

Onze dorpsgenoot Victor Moens, de latere uurwerkmaker en juwelier aan de Dries, deed dat toen heel goed. Hij behaalde de 1ste prijs in godsdienst en een eervolle vermelding in de gezamenlijke vakken. Zijn diploma werd ondertekend door de gouverneur op 24 augustus 1875. Honderd jaar later waren er weerom kantonnale examens waarbij de leerlingen hun kennis moesten tonen.

Fragment van de examenvragen, probeer ze op de volgende bladzijde zelf op te lossen.

Wedstrijd van 1875

1. Godsdienst

Noem de dagen op welke men streng verplicht is mis te hooren ?
Welk valsch denkbeeld hadden de Joden zich gemaakt over de Messias ?
Waarom wordt de week vóór Paschen Goede week geheeten ?

2. Schoon Schrijven

Klein Middelbaar 0,004

Klein

“

“

“

“

Goede noten

‘K Wil goede noten winnen,

Dan krijg ik eenen prijs,

Men zal mij dubbel minnen,

‘K Wil goede noten winnen,

Hoe zal ik dat beginnen,

‘K Zal leerzaam zijn en wijs,

1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 , 0 .

3. Opstel

Schrijf aan uwe zuster dat gij toegelaten zijt tot de eerste Communie.
Zeg hoe gij u tot dit heilig werk bereidt en smeeke hiertoe haar medewerking af.

4. Rekenkunde (de bewerking voluit te schrijven)

1. Een wever maakt een stuk lijnwaad af van 120 meter in 12 dagen; hij heeft 54 kilogrammen garen verbruikt tegen 4 frank en half de kilogramme. Hoeveel zal hij den meter van dit lijnwaad moeten verkoopen om dagelijks 3 frank en een kwart te verdienen ?
2. Ik koop vier manden appels, elke mand behelst er 450, voor $1\frac{3}{4}$ frank het honderd en ik verkoop de drije appels tegen $\frac{1}{10}$ frank. Hoeveel win ik in het geheel ?

5. Wettig stelsel van maten en gewichten

1. Twee hectaren zes aren negen centiaren bouwgrond worden verkocht in drie loten. Het eerste lot bevat zeven en tachtig aren negen en vijfzig centiaren; het tweede, eene hectare vijf aren negen en twintig centiaren; het derde de rest. Het eerste lot wordt verkocht tegen twaalf frank vijf en zeventig centiemen de centiare; het tweede tegen tien frank vijfzig centiemen de centiare; het derde tegen negenhonderd negen en tachtig frank de are. Hoeveel heeft deze verkoop opgebracht ?
2. Een melkboer gaat naar de stad met een vat, 221 kubieke decimeters melk inhoudende. Hij verkoopt al zijne melk, behalve twee decaliters drie decilithers, aan 15 centiemen den halve liter. Hoeveel heeft hij ontvangen ?

6 Geschiedenis

1. Wie was Karel de Stoute ? - Waar en hoe eindigde hij zijn leven en wie volgde hem in de regering op ?
2. Door welk volk werd ons land in 1794 ingelijfd, en onder welken regeeringsvorm ? - Hoe lang bleef het onder die vreemde heerschappij ?

7 Aardrijkskunde

1. Noem de waterloopen die gij bevaart en de steden die gij voorbijtrekt wanneer gij te scheep van Ostende naar Lier reist.
2. Welke talen worden voornamelijk in ons land gesproken, en in welke provinciën zijn zij het meest in gebruik ?

Erekaarten 1911 - 1914

De leerlingen met een goed gedrag en grote inzet kregen in deze periode een EEREKAART. Bemerkt wel dat het studiejaar waarin de leerlingen zaten niet van het eerste tot het zesde of zevende liep. Jozef Maes zat in het schooljaar 1911/1912 in de 4^e Klas, tijdens het schooljaar 1912/1913 in de 3^e Klas en in de periode 1913/1914 in de 2^e Klas.

1-5-1926

$\frac{14}{20}$

Onze Ouders

zijn Gods plaatsverangers.

In- en uitwendigeer,

gehoorzaamheid en behulpzaamheid
zijn wij hun verschuldigd. Niet zullen we kunnen vergetten, wat zij
voor ons gedaan hebben: naast God komt immers alle goed van hen. Laten
wij dus dankbaar zijn en ook nadenk schooldijd toonen, dat wij onzen plicht
tegenover onze ouders verstaan. Bent vader en moeder, opdat gij lang mo-
get leven op de aarde!

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O,

P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

De Vos Paul

Dorpstraat, 88, Linnay, Vlaas.

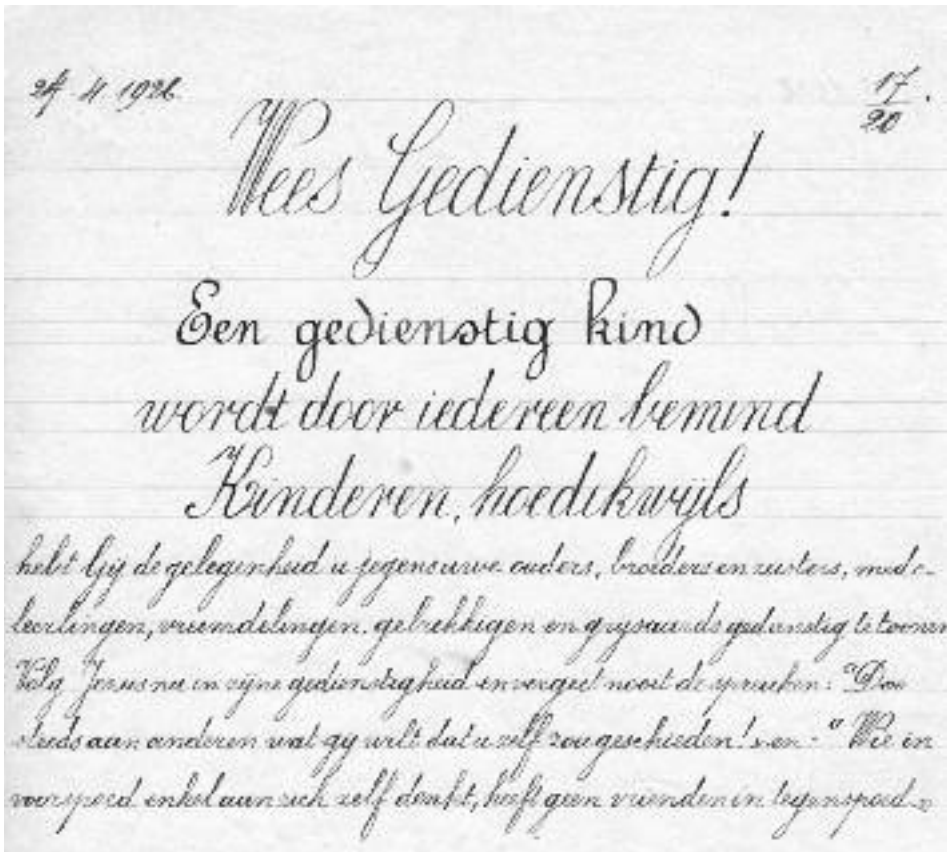
In het ganse schriftje van Paul De Vos bemerken dat de punten 16 of 17 op 20 zijn.

Schoonschrift uit het schooljaar 1925-26

Vroeger werd er veel, veel meer dan vandaag, aandacht geschonken aan het "schoon schrijven". In een schrijfboek uit het schooljaar 1925-26 zien we daar een resultaat van. Toen schreven de leerlingen met een potlood, met een griffel op een lei of met een pen in een penhouder en inkt. Dit laatste zorgde dikwijls voor knoeiwerk door een haperende pen, om maar te zwijgen van vlekken en vuile vingers. Toen de vulpen haar intrede deed, werden de meeste van die problemen opgelost. In sommige scholen werden ze aanvankelijk verboden al meen ik dat een vulpen vanaf het vijfde leerjaar goede diensten kon bewijzen. Zeker wanneer er een inktpatroon kon gebracht worden.

En dan kwam de ... bic, die in het begin voor veel controverse zorgde. Af te raden, zelfs verboden in de meeste scholen. Maar uiteindelijk heeft de stylo het leeuwen-aandeel op de markt van het schrijfgerief voor handschrift veroverd.

Schoolreglement ca 1960

Gesubsidieerde vrije lagere
Meisjes- en Kleuterschool
4-6 Vleeshouwersstraat
S I N A A I - W A A S

*Een fragment uit
dit reglement met
betrekking tot het
personeel.*

Reglement van inwendige orde.

AFWEZIGHEDEN.-

1/ Personeel : In verband met persoonlijk verlof art. 104. De onderwijzeres geeft aan het schoolhoofd een schriftelijke aanvraag, gericht aan de voorzitter van het schoolcomité. Het schoolhoofd onderzoekt of art. 104 toepasselijk is op het geval, schrijft zijn bevinding op de aanvraag, maakt deze over aan de voorzitter, die het stuk adviseert. De aanvraag wordt in het schoolarchief bewaard.

2/ Persoonlijk verlof : Verlof van een zekere duur kan toegestaan worden aan een leerkracht bv. voor verpleging van zieke ouders - verblijf in Congo enz. De onderwijzeres moet haar aanvraag richten tot het schoolcomité, dat deze voor beslissing overmaakt aan de diocesane inspectie. (zie verder art. 105 van het schoolreglement.)

ALGEMENE VERPLICHTING.- Elke leerkracht is verplicht zich inzake kleding te schikken naar de bisschoppelijke voorschriften. Zij mogen niet geschminkt voor de leerlingen staan.

Aldus opgemaakt en goedgekeurd door de
Voorzitter van het Schoolcomité;

De bestuurster,

Gesubs. vrije Lagere Meisjes-
en Kleuterschool
Vleeshouwersstraat 4-6
S I N A A I - W A A S
Tel. : 713.443

Anna Van Acker is zuster Ildefons

Een schooltijdschrift uit 1960

Momenteel zorgen de meeste scholen voor een "schoolleefboek", een soort tijdschrift tussen de school en het gezin. Naast de nodige mededelingen vinden we daarin leuke pennevruchten en tekeningen van leerlingen uit verschillende klassen. Maar wist je dat er al in 1960 een tijdschrift bestond dat zes maal per jaar gratis aan de ouders in Sinaai werd bezorgd? Het noemde "School en Huis" en werd voor het eerst uitgegeven in het schooljaar 1956-57. Het bevatte een aantal artikels i. v. m. onderwijs, geschreven door deskundigen. In het midden waren er vier bladzijden voorzien voor teksten van de scholen die zich abonneerden.

Sinaai

Gesubsidieerde Vrije Jongensschool

Waarde Ouders,

Het is de eerste maal dat wij U een nummer van « School en Huis » aanbieden. Het is een schoolblad met een greepje eigen nieuws van onze school.

Wij durven hopen dat deze brochure U zal bevallen, en dat U met aandacht en interesse kennis zult nemen van de rijke inhoud.

Vanzelfsprekend zouden wij U dankbaar zijn, wilde U ons uw beoordeling mededelen.

Wij vragen niet beter dan onze school te doen mee opgaan in de nieuwe tijd, in de vernieuwde methodes, naar een vernieuwde « gestalte ».

Een eigen schoolblad is daar één van de kentekenen van, en met dit nummer bereikt een reeds lang gekoesterde droom een begin van vervulling.

Mogen wij, moeten wij hiermee doorgaan? Onder deze vorm of onder een andere, nog meer eigen vorm? Komt er ons over spreken. Wij zullen met belangstelling uw suggesties aanhoren en onderzoeken.

★ Voor onze leerlingen was de schoolreis op 31 mei en op 2 juni jl. de grote gebeurtenis van de (korte!) 3e trimester.

170 leerlingen namen er aan deel. En of ze ervan genoten hebben! Daar zit natuurlijk het extra-mooie weer dat we mochten treffen, voor een groot deel tussen. Maar, goed voorbereid, degelijk geleid en naderhand besproken en vastgelegd, kan 't niet anders of uw jongens krijgen bij zulke gelegenheid de beste les in aardrijkskunde van een heel jaar.

Voor de schoolreizen in de toekomst is een plan van acht uitstappen ter studie, zodanig dat de jongens die ze alle meemaken een goede gedachte zullen hebben gekregen over de voornaamste steden en over de mooiste landschappen uit Vlaams-België.

★ De leerlingen van de hoogste klassen namen deel aan twee interscolaire prijskampen.

In de wedstrijd rond de anti-alcoholische schooldag verwierven **Paul Ongena** (8e jaar) en **Freddy De Vos** (6e jaar) een eervolle vermelding.

In de opstelprijskamp voor de bevordering van het toerisme in Waasland werden bekroond: **Michel Notenbaert** (8e j.) en **André Polliet** (6e j.).

★ Wij nodigen alle ouders van harte uit tot de plechtige prijsuitdeling die voor de scholen van het Center doorgaat op **zaterdag 30 juni** in het Jongenspatroonaat, te 14 u. voor de meisjes, te 15 u. voor de jongens.

Als feestnummer geven onze leerlingen, ter gelegenheid van de 50e verjaardag van het verschijnen van het Communiekreet van Paus Pius X, declamatie en koorzang, afgewisseld met mooie kleurlichtbeelden, ten beste. Alle meesters en leerlingen uit alle klassen werken aan de verwezenlijking mede. Komt zien en komt uw jongens toejutchen, ook wanneer zij om een vol jaar werken zullen beloond en bekroond worden, elk naar verdienste.

- ★ Dit jaar geniet onze school de eer de plichtigheid te mogen sluiten. **Paul Ongena** uit het 8e jaar, zal namens alle leerlingen van de beide Centerscholen de bedankingsbrief mogen voorlezen gericht tot de geestelijke en wereldlijke overheden en tot de leerkrachten.
- ★ Wij vragen de speciale aandacht van de ouders voor de wekelijkse groepsmiss van de *Chiro*, 's woensdags te 7 u. Deze gaat ook tijdens de vakantie door. Stuur er uw kinderen heen, en waakt er a. u. b. op dat zij, ook onder 't verlof, regelmatig biechten en communiceren. Ziet daarvoor de betreffende berichtjes in de «Torenklok» en beluistert aandachtig de oproepen en mededelingen dienaangaende van op de predikstoel.
- ★ De deelnemers aan de Davidsfondsprijskampen (Nederlands opstel en Beschaafd Taalgebruik) moeten er op bedacht zijn dat zij op maandag 11 juli a. s. hun prijs mogen komen afhalen ter gelegenheid van de Guldensporenviering op de speelplaats van het Jongenspatronaat.
- ★ Het bestuur van de school is tijdens de vakantie, op enkele dagen na, dagelijks ter uwar beschikking om met U over uw kinderen te spreken. Wij schreven het vroeger reeds op de balletjins: «School en Gezin in dienst van hetzelfde ideaal: een verzorgde opvoeding en een mooie toekomst voor de kinderen. Laten wij mekaar begrijpende vrienden en dappere medewerkers zijn.» Met die stellingname - waarmee voorzeker iedereen akkoord gaat - en met onze hartelijke groeten, sluiten wij deze eerste «brief» aan de ouders van onze leerlingen.

Namens het Onderwijzend Personeel,
J. Verschelden
 Schoolhoofd.

Namens het Schoolcomité,
A. Van Zandijcke,
 Pastoor-Voorzitter

SINAAINAREN DIE STIERVEN IN 1978

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er geboren zijn.

-januari

- 03 Theofiel Creve (67j), e. v. Germaine Van Marcque, † Sint-Gillis-Waas
- 04 Emma Bogaert (67j), w. v. Hilarius Seghers, Wijnveld
- 09 Maria Raemdonck (80j), e. v. Julien De Plukker, E. Tinelstraat
- 12 Achiël Vael (70j), e. v. Maria Beirnaert, Zwaanaarde
- 26 Maria Laureys (64j), w. v. Maurits De Bruyne, Hulstbaan

-februari

- 01 Edmond De Wolf (88j), e. v. Angele Van Mele, Leebrugstraat
- 01 Albert De Bock (78j), ongehuwd, E. Tinelstraat
- 02 Firmin De Beule (75j), e. v. Anna De Block, † Gent
- 04 Aloïs Bruggeman (63j), e. v. Anna Bogaert, Molenstraat
- 10 Erna Van Clapdorp (59j), e. v. Willy Verdonck, Hulstbaan
- 10 Theofiel De Strooper (93j), e. v. Maria De Rycke, † Melsele
- 23 René De Cock (72j), e. v. Bertha Zaman, Wijnveld
- 24 Rozalie Roels (89j), w. v. Petrus De Mulder, Hulstbaan
- 24 Maria Beirens (64j), ongehuwd, † Sint-Niklaas
- 27 Emiel De Wael (92j), w. v. Peternella Van den Branden en Maria Eeckhaoudt, Dries

-maart

- 01 Frans De Jaeck (68j), w. v. Maria De Wilde, Sint-Niklaas
- 06 Alice Meul (68j), w. v. Adolf Baert, e. v. Roger De Mulder, Wijnveld
- 06 Leopold De Wilde (73j), e. v. Elisabeth De Wilde, Hulstbaan
- 06 Edmond Haeck (74j), e. v. Irma Baert, Hooimanstraat
- 16 Lucie Engels (46j), e. v. Valere Ott, † Keulen (Duitsland)
- 19 Maria Rottiers (40j), e. v. Marcel Smet, Stenenmuurstraat
- 19 Elisa Laureys (73j), w. v. Dominicus Vermeulen, Belsele
- 21 René Smet (64j), e. v. Martha Van Pottelberghe, † Waasmunster
- 26 René Aerssens (80j), ongehuwd, Cadzandstraat
- 31 Diana Laekeman (70j), w. v. Gustaaf Smet, † Zele

-april

- 07 Marcel Poppe (64j), e. v. Elvire Hemelaer, † Gent
- 07 Maria Van Puyvelde (79j), w. v. Pieter Varewyck, † Eksaarde
- 08 Maria Smet (86j), e. v. Gustaaf Van Driessche, Hulstbaan
- 09 Leo Paelinck (80j), w. v. Brigitta De Schepper, Keizerstraat
- 20 Emilie Buyle (79j), w. v. Louis De Clercq, † Lokeren
- 25 Barbara Smet (59j), e. v. Albert Van Puyvelde, Wijnveld
- 26 Arthur Bracke (90j), w. v. Maria De Potter † Sint-Gillis-Waas
- 30 Bertha De Wilde (79j), w. v. Leon Coussens, † Sint-Niklaas

-mei

- 01 Edmond De Tender (81j), † Sint-Niklaas
- 03 Martha Smet (80j), w. v. Aloïs Heyndrickx, † Kapellen

- 16 Frans Faes (66j), e. v. Anna De Roeck, Hooimanstraat
- 16 Griet Verschraege (5j), Zwaanaardestraat
- 16 Anna-Maria Van Hooste (70j), w. v. Romaan Verschraege, † Sint-Gillis-Waas
- 20 Benite De Bock (19j), zn. v. Alfons en Rachel Troch, Wijnveld

-juni

- 02 Roger De Cock (54j), w. v. Maria Smet, e. v. Martha Van Osselaer, Helsvuurstraat
- 13 Adèle Legros (86j),
- 18 Mariette Paelinck (46j), e. v. Robert Bogaert † Sint-Niklaas

-juli

- 04 Marcel Thuysbaert (64j), e. v. Marie-José Van Mieghem, † Gentbrugge
- 05 Jan Ryckaert (90j), w. v. Leonia Vercauteren, Leestraat
- 13 Alfred De Blicke (73j), e. v. Regina De Mulder, Leestraat
- 14 Polydoor Apers (84j), e. v. Emilie Verwulghen, Dries
- 14 Eduardus Scheerlinckx (85j), e. v. Alina Van Laeken, Neerstraat
- 26 Karel Aerssens (85j), w. v. Martha Roels, Neerstraat
- 31 Edmond De Wolf (88j), w. v. Angèle Van Mele, Leebrug
- 31 Margareta Vercauteren (54j), † Sint-Niklaas

-augustus

- 08 Albert Strobbe (63j), e. v. Elza Leclerq, † Gent
- 11 Aloïs Varewijck (69j), e. v. Delfina De Decker, Hondsnest
- 21 Bertha Haeck (73j), w. v. Petrus Heyninck, † Sint-Niklaas
- 21 Raymonde Van de Moortel (66j), w. v. Willem Verstraeten, Dries
- 25 Joris Cole (72j), e.v. Juliana Kraeye † Sint-Niklaas

-september

- 03 Rene Van Geertruyde (58j), w. v. Madeleine Pieters, † Lokeren
- 06 Lievin Poppe (69j), e. v. Elisa Zaman, Dr. Haeltermanlaan
- 08 Julien Van Driessche (80j),
- 13 Tamara Van Osselaer (1d), dochter v. Firmin en Denise Pauwels
- 18 Armand Creve (51j), e. v. Alice De Clercq, Zwaanaarde
- 18 Maurice De Coster (73j), ongehuwd, Molenstraat
- 19 Angelique Vermeiren (80j), w. v. Ernest De Vos, Dries
- 20 Karel Ongena (75j), ongehuwd, Hellestraat
- 21 Edmond De Tender (81j), ongehuwd, Hellestraat
- 22 Natalia De Puyssseleyr (84j), w. v. Kamiel Raes, † Kemzeke
- 25 Karel-Lodewijk Beirnaert (79j), e.v. Leontine Steels, Neerstraat

-oktober

- 09 Maria Honorine Bocklandt (82j), zuster Mathilde, Waasmunster
- 14 Armand Moens (82j), e. v. Maria Loyez, † Sint-Niklaas
- 17 René Bogaert (71j), e. v. Josephine Mathijs, † Antwerpen L-O
- 18 Eduard Parijs (83j), e. v. Maria Laureys, Belsele
- 22 Francisca Meskens (81j), kloosterlinge (Reparatrice)
- 26 Paul De Vos (65j), e. v. Julia Van Poucke, Vleeshouwersstraat
- 26 Jozef Schelfaut (59j), e. v. Virginie Ongena, Neerstraat
- 27 Maria Ongena (76j), w. v. Frans Duerinck, † Sint-Niklaas

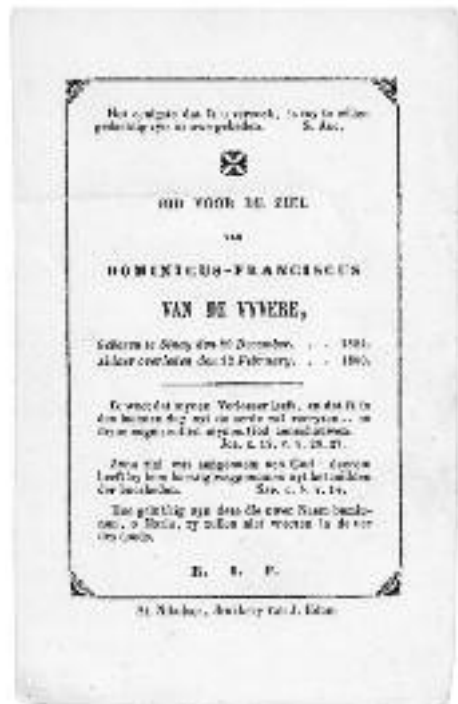
-november

- 01 Theo Van Bockxlaer (69j), e. v. Laura De Vleeschouwer, Dries
- 13 Leona Parijs (58j), w. v. Arthur Poppe, Hulstbaan
- 19 Emiel Windey (71j), ongehuwd, Dries
- 20 Melanie Janssens (80j), w. v. Karel-Louis Lemmen, Cadzandstraat

-december

- 01 Noens Maria (79j), w.v. Jozef Geldmeyer † Sint-Niklaas
- 03 Gerarda Polfliet (72j), w. v. Alfred Verbeke, Vleeshouwersstraat
- 03 Caroline De Plukker (79,) w.v. Rudolf Martens † Lokeren
- 04 Paul Raes (20j), zn. v. Henri en Irma Polfliet, Zwaanaarde
- 04 Irma Vercauteren (65j), e. v. Albert Seghers, Zwaanaarde
- 05 Edgard Melchers (75j), pastoor op rust
- 10 Elisa Polfliet (65j), e. v. André Van den Berghe, † Belsele
- 25 Livien Braeckman (80j), w.v. Anna Sturm, † Sint-Niklaas
- 31 Margriet Van Poucke (89j), w. v. Cyriel Verlee, Molenstraat

Etienne De Meester en Georges Tallir

Dominicus overleed op 25-jarige leeftijd